

Yhteenveto tutkimuksesta 'Kaksisuuntainen mielialahäiriö, saatu hoito ja toimintakyky'.

Tämä tutkimus on osa Terveiden ja Hyvinvoinnin Laitoksen Mielenterveysyksikön ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin Jorvin sairaalan psykiatrian tulosyksikön kaksisuuntaisen mielialahäiriön seurantatutkimusta (Jorvi Bipolar Study, JoBS), jossa on seurattu 191 ajankohtaisesta (DSM-IV) mielialajaksosta kärsivää psykiatrisen erikoissairaanhoidon avohoito- ja sairaalapotilasta.

Tutkimusta varten Jorvin psykiatrisessa erikoissairaanhoidossa seulottiin 1.1.2002 alkaen 28.2.2003 saakka 1630 potilasta (iältään 18-59 vuotta), kaksisuuntaisen mielialahäiriön oireiden suhteen. Kliininen ICD-10 skitsofreniadiagnosi oli poissulkukriteeri seulontaan. Tutkimushaastatteluun suostui 490 potilasta, jotka haastateltiin puolistrukturoidulla haastattelumenetelmällä (SCID-I/P). Tutkimukseen otettiin 191 potilasta, joilla oli diagnosoitu akuutissa vaiheessa oleva kaksisuuntainen mielialahäiriö.

Potilaat haastateltiin uudelleen 6- ja 18- kuukautta tutkimukseen ottamisen jälkeen. Taudin kulku, vaiheiden ajoitus ja kesto, tutkittiin keräämällä kaikki käytettävissä oleva tieto, joka koottiin yksityiskohtaiseksi graafiseksi kuvaajaksi, oirekortiksi. Sekä alku- että seurantahaastatteluihin kuului tutkijan ja potilaan täyttämiä tutkimuslomakkeita. Myös määrätyt hoidot tutkittiin sekä alku- että seurantahaastatteluissa.

Tässä tutkimuksessa selvitettiin pitkäaikaisen työkyvyttömyyden esiintyvyyttä ja sitä ennustavia tekijöitä JoBS tutkimuspotilailla. Tutkimukseen otettiin ne potilaat jotka eivät olleet kuntoutustuella tai eläkkeellä tutkimuksen alkaessa. Pitkäaikaiseksi työkyvyttömyydeksi katsottiin kuntoutustuella tai sairaseläkkeelle joutuminen. Tutkimuksessa käytettiin rekisteritietoja (Kela, Eläketurvakeskus), jotta saatiin tarkka tieto kuntoutustuella tai eläkkeelle joutumisesta sekä niiden ajoituksesta.

Akuuttia vaihetta seuranneen 18 kuukauden aikana neljäsosalle työvoimaan kuuluvista potilaista myönnettiin kuntoutustuki tai työkyvyttömyyseläke. Työkyvyttömyyseläkkeelle jäämistä ennustivat korkeampi ikä, miessukupuoli, masennus tutkimuksen alkuvaiheessa, samanaikainen yleistynyt ahdistuneisuushäiriö tai estynyt persoonallisuus, sekä suurempi psykiatristen sairaalahoitojen lukumäärä. Lisäksi potilaiden oma arvio työkyvystään alkuhaastattelussa oli yllättävän tarkka ennustamaan työkyvyttömyyseläkkeen myöntämistä seurannan aikana. Edelleen, masennuksen osuus seurannassa oli tärkeä ennustava tekijä. Ennustavat tekijät kuitenkin vaihtelivat sairauden tyypistä, sukupuolesta ja iästä riippuen.

Tutkimus on julkaistu Bipolar Disorders lehdessä:

Arvilommi P, Suominen K, Mantere O, Valtonen H, Leppämäki S, Isometsä E. Predictors of long-term work disability among patients with type I and II bipolar disorder: a prospective 18-month follow-up study.

Bipolar Disord. 2015 Dec;17(8):821-35.